

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

სამკურნალო საგნების სახელმწიფო ვაჭრობის შესახებ საქართველოში.

1. სამკურნალო-სასანიტარო დაწესებულებაში და საქართველოს სოც. სამკ. რესპუბლიკის მცხოვრებთათვის სამკურნალო საგნების მისაწოდებლად საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან მოეწეება ესაქ. საგნების სახელ. ვაჭრობა, რომელიც მოქმედებს ამა დებულების თანახმად, აღებ-მიცემობისა და კომერციული ანგარიშის საფუძველზე.

შენიშვნა. სამკურნალო საგნების ცნებად იგულისხმება ყოველგვარი სამკურნალო საშუალება, ხელსაწყო, ვაკსინატის მოწოდებლობა, სადიეტო პროდუქტი, მინერალური წყალი, პარფიუმერიისა, და კოსმეტიკის საგნები და სხვ.

2. ასაქართველოს სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობა თავისი ვალდებულებისათვის პასუხს აგებს მხოლოდ იმ ქონების ფარგლებში, რაც მის თავისუფალ განკარგულებაშია, და შეიძენს იურიდიული პირის ყველა უფლებას დღიდან მისი რეგისტრაციისა.

სახელმწიფო ხაზინა პასუხს არ აგებს ასაქართველოს სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის ვალდებისათვის.
3. მედიკამენტების კალობით ვაჭრობის უფლება საქართველოს ტერიტორიაზე ეუფუნებს მხოლოდ ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობას და მის ქვემდებარე ორგანოებს.

შენიშვნა. ასაქართველოს სოც. სამკ. რესპუბლიკის ფარგლებში მედიკამენტების კალობით ვაჭრობის აკრძალვა არ შეეხება იმ აფთიაქებს, რომლებიც ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობას გადასცა ან მიაჭირავე მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს ან სხვა ორგანოს განსაკუთრებული ხელშეკრულებით.

4. ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობას ვჭლობს, სარგებლობს და განაგებს საქართველოს ჯანმრთელობის კომისარიატის მიერ მისთვის გადაცემულ ქონებას და აფთიაქებს, და აწარმოებს თავის ოპერაციებს იმ კანონების საერთო საფუძველზე, რაც უკვე მოქმედობს და რაც შეიძლება მომავალში გამოიყოს საქართველოს სოც. სამკ. რესპუბლიკაში.

5. ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის დამოკიდებულება საქართველოს სამკურნალო-სასანიტარო დარგში მომუშავეთა კავშირთან მოწესრიგდება მომჭედი და იმ საგანზე შემდგენი საკეთილურად გამოცემული დადგენილებებით.

II. დაარსება და რეგისტრაცია

6. ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის საყოფილი ადგილი არის ქ. ტფილისი, ხოლო განყოფილება შეიძლება გახსნილი იქნეს, როგორც საქარელოს და სოციალისტურ სამკურნალო რესპუბლიკების ვაჭრობის სახეა და სხვა ქალაქში, ისე სახლურარგითაც; ამასთანავე ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის ადგილობრივი ორგანო თვითიველ შემთხვევაში ვაიხსნება გამაგობის განსაკუთრებული დადგენილებით, და ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის დამტკიცებით.

შენიშვნა. ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობა და მისი განყოფილებები აწარმოებენ თავიანთი სავაჭრო ოპერაციებს, თანახმად 1-ლი მუხლ. და მისი შენიშვნისა, მხოლოდ სამკურნალო საგნებით.

7. ასაქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი გადასცემს ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობას მთელ ქონებას, რაც მის განკარგულებაშია და საუწყობებში და აფთიაქებში ინახება; გადასაცემი ქონება აღწერილი და შეფასებული უნდა იქნეს არსებული საბითუმო-საბაზრო, ჩერვონცეკ გამოანგარიშებულ, ფასების მიხედვით.

შენიშვნა. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მიერ ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობისათვის გადაცემული ქონების ის სსსაქონლო-საბრუნავი ფონდი, რაც აღინიშნულია შეაბესა და ფერეინის საბითუმო პრეისკურანტებში, შეფასდება 1914 წლის პრეისკურანტების საბითუმო ფასებისამებრ ჩერვონცეკზე გადატანით, იმ შემთხვევაში, უკეთუ შეაბესა და ფერეინის პრეისკურანტების ფასებში განსხვავება აღმოჩნდება, მიღებულ უნდა აქნეს უმცირესი ფასი.

8. ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის გამაგობა შესდგება სამი წევრისაგან და ერთი კანდიდატისაგან, რომელიც დანიშნავს საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი ერთი წლის ვადით.

9. დებულება ესე იმ ქონების აღწერილობისა და შეფასებასთან ერთად, რაც შეადგენს ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის პირვინდელ დაიტალს, წარედგინება, საქართველოს სოც. სამკ. რესპუბლიკის უმაღლესი ეკონომიური სამკურნალო მეწიფობით, საქართველოს სახალხო კომისარიატის სამკურნალო დასამტკიცებლად.

10. საქართველოს სახალხო კომისარიატი და მისი კანდიდატს და გადასცემს გამაგობის ქონებას განსაკუთრებული აქტით და აღწერილობით.

გამაგობა შეამოწმებს აღწერილობას და შეფასებას და შეადგენს შესაჯავლ ბალანს სათანადო ოქმიფორთ
11. ქონების მიღების შემდეგ, გამაგობის განცხადებით, ორი კვირის განმავლობაში მოხდება ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის რეგისტრაცია.

12. დაწესებულება, რომელიც რეგისტრაციის აწარმოებს, რეგისტრაციის მოხდენის შემდეგ, გამოაქვეყნებს ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის ხარჯით ოფიციალურ ბუკვითი ორგანოში ამ რეგისტრაციის განცხადებაში აღნიშნულ უნდა იქნეს:

- ა) ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის სახელწოდება და საყოფილი ადგილი.
- ბ) საწარმოს საგანი.
- ვ) შესაჯავლი ბალანსი.

13. ესაქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის დებულებისა ან წესდებით დადგენილი კაპიტალისა, ან და გამაგობის პირადი შედგენილობის ცვლილება იმავე წესით დამტკიცებულ, რეგისტრაციის ვაჭრობულ და საჯაროდ გამოცხადებულ უნდა იქნეს.

14. «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» ნაღდ კაპიტალად ჩაითვლება საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მიერ აღწერილი გადაცემული და ჩრვინებულ შეფასებული სამკურნალო საგნები.

შენიშვნა. «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» დაქირება აგრეთვე საფარმაცო განყოფილების ყველა მოვალეობა მის ლიკვიდაციზე.

15. «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» პირვანდელი კაპიტალი ვაყოფავ:

ა) ძირითად და

ბ) საბრუნველ კაპიტალად.

ძირითად კაპიტალად ჩაითვლება მალახიებისა, საწყობებისა, აფთიაქის მოწყობილობა და, საერთოდ, გსა-სეიდი ქონება.

საბრუნველ კაპიტალად ჩაითვლება ფული, ფსიონი ქაღალდები და აგრეთვე ქონება, რაც შეადგენს «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» საეკონომიკო საგანს.

16. «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» ქონებაზე რაიმე გარდასახდლის მიქცევისათვის დაკლულ უნდა იქნეს შემდეგი წესები:

ა) ამ ქონებაზე, რომელიც მე-15 მუხლის თანახმად, საბრუნველ კაპიტალს ეკუთვნის, გარდასახდელი შეიძლება მიქცეულ იქნეს იმავე წესით, როგორც კრძო პირის ქონებაზე.

ბ) ძირითად კაპიტალის ქონებაზე გარდასახდელი არ მიქცევა.

შენიშვნა. ამა მუხ. ბ მუხ. აღნიშნული ქონების უყარვისა ამ მოძველებული ნაწილების გასხვისება მოწყობილობა განსაკუთრებული წესებით, რასაც გამოსცემს საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი.

IV. «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» ფინანსურად ხელისშეწყობა.

17. სახელმწიფოს მიერ «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობისათვის» ფინანსურად ხელის შეწყობა სწარმოებს საერთო წესისამებრ, იმავე სახით, როგორც სახელმწიფო ტრესტებისათვის ფულადი სახსარის მიცემა ფულადი სახსარის სხვა რამ ღირებულებით შეცვლა შეიძლება «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობისათვის» შეთანხმებით იმ პირობით, რომ ეს ღირებულება აუცილებლად გატარებულ იქნეს როგორც ფულადი სახსარი.

18. გრძელ-ვადიანი სესხი მიეცემა «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» მიერ, საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის წარდგენით, რაც გატარებულ უნდა იქნეს საქართველოს უმაღლესი ეკონომიკური საბჭოში, ეს სესხი გადაეცემა «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» პირობით, რაც აღნიშნულ უნდა იქნეს ამ სავაზზე სპეციალურად დადებულ ხელშეკრულებაში და დაებრუნება უშუალოდ სახელმწიფო ხაზინას.

გრძელ-ვადიან სესხის აღება სხვა სატრეტირებისაგან შეიძლება საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის ნებათაღებად და ეს სესხი აღინიშნება ბალანსში ცალკე მუხლად.

19. «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» შეუძლიან აიღოს მოკლე ვადიანი-სესხი, როგორც სახელმწიფო ისე არა სახელმწიფო საკრედიტო დაწესებულებებისაგან იმ საფუძველზე, რაც კრძო პირისთვის არსებობს; ხოლო ყოველი სესხი აღინიშნება ბალანსში ცალკე სთაანად მუხლად.

V. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატისა და «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» უფლება-მოვალეობანი.

ა) საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი.

20. საქ. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის გამგებლობის საგანს შეადგენს:

ა) ნებართვის მიცემა, სათანადო კანონების დაკვირვებით, ძირითადი კაპიტალის ნაწილის შეძენისა, და იჯარად გადაცემისათვის; აგრეთვე ძირითადი კაპიტალის იმ ნაწილების გასხვისებისა და დაგირავებისათვის, რის გასხვავებაც და დაგირავებაც სამოქალაქო კანონებით აკრძალული არ არის.

შენიშვნა. კრძო შეთხოვევში საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატს შეუძლიან გადასცეს ესა თუ ის უფლება «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» გამგეობას სათანადო ინსტრუქციების გამოცემის წესით.

ბ) დანიშნვა და გადაყენება გამგეობის წევრთა და სარევიზო და სალიკვიდაციო კომისიების წევრთა.

გ) განხილვა და დამტკიცება ხარჯთაღრიცხვისა და აგრეთვე მომავალი საოპერატიული წლის სამოქმედო გეგმისა დამტკიცება ვასული წლის ანგარიშებისა და ბალანსისა.

დ) ამა დებულებისა და პირვანდელი თანხის შეცვლისა და «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» ლიკვიდაციის საკითხების გადაჭრა; ამ საკითხების შესახებ გამოტანილი დადგენილებანი უნდა წარედგინოს საქართველოს სახალხო კომისარიატს საბჭოს, უმაღლესი ეკონომიკური საბჭოს მეშვეობით.

ე) ნებართვის მიცემა გამგეობისათვის სინდიკატში და სხვა შენართში შესასვლელად.

ვ) გამგეობისათვის ნებართვის მიცემა სესხის ასაღებად, თანახმად ამ დებულების მე-20 მუხლისა,

21. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი დანიშნავს «საქ. სამკ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» გამგეობას, სამი წევრისაგან, მათ შორის თავმჯდომარეს, ერთი წლის ვადით.

გამგეობის იმ წევრთა სანაცვლოდ, რა უმდინე ვადის ვასკამდე გამოვიდენ გამგეობის შედგენილებიდან, ამ დროებით მოკლებული იქნებიან საშუალებას შესარტონ თავიანთი მოვალეობა, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი დანიშნავს ერთ კანდიდატს, რომელიც ქედგება გამგეობის წევრის მოვალეობის აღსრულებას ამავე გამგეობის თავმჯდომარის წინადადებით და ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის ნებართვით.

გამგეობის წევრის მოვალეობის აღსრულების დროს კანდიდატს აქვს გამგეობის წევრის ყველა უფლება.

22. საანგარიშო წლის დამთავრებ სის და ბალანსის წარდგენის შემდეგ საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი გადასინჯავს გამგეობის შედგენილობას და განსაზღვრავს მის შედგენილობას მომავალი საოპერატიული წლისათვის. საოპერატიული წლის განმავლობაში თავმჯდომარე შეიძლება გადაყენებულ იქნეს საქართველოს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მიერ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთეს აღმოჩნდეს, რომ ის არ შეფერება დაქირებულ მოვალეობას, რომ უყარიათა ან ჩაიღინა სხვა რამ დანამუდობარი მოქმედება. გამგეობის წევრთა გადაყენება შეიძლება ამავე მიზეზით.

თავმჯდომარის და გამგეობის წევრთა ვასამრეტელის რაოდენობას და ფორმას განსაზღვრავს საქართველოს ჯანმრთელობის კომისარიატი საქართველოს საეკონომიკური დარგში მომუშავეთა პროფესიონალურ კავშირთან შეთანხმებით.

ბ) გ ა მ ე რ ე ბ ა

21. გამგეობის თავმჯდომარე და წევრებმა თავიანთ მოვალეობის აღსრულების დროს უნდა გამოიჩინონ მუქაითი მერყობის წინაგულელობა და პასუხს აკებენ დისკოლინარულ და სისხლის სამართლის წესით, და აგრეთვე ქაინებრივად, როგორც მათთვის ჩაბარებულ ქონების მთლიანობისათვის, ისე საქმის მოშვირნებით წარმოებასათვის.

24. რათა გამგეობის სისლო კანონიერად, ჩითვალოს, საეადღებულო გამგეობის ყველა წევრის დასწრება.

25. გამგეობა ხელშეღებულობს ესაქ, სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა ყველა ოქრაციის, განაგებს ყველა საქმეს და იმ ქონებას რაც მის განკარგულებაშია და არის ესაქ. სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა წარმომადგენელი სასამართლოში და მის გარეშე.

გამგეობა დასდებს ყოველგვარ ვარაგებას, რაც შედის ესაქ. სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა ოპრაციების ფარგალში, სხვათა შორის ვასკეს და თეთი აიღებს სანარდო სამუშეოს და გაყიდვით მიწოდებას, გამოითბოს რა ჯამრთელობის სახალო კომისარიატის წინაწარ ნებართვის შოლოდ იმ შემთხვევაში, რაც გარკვევით აღნიშნულია ამა დებულებაში და სახელმწიფოს სანარდო მუშაობას და გაყიდვით მიწოდების დებულებაში.

- 21. კროზოდ, გამგეობის უფლებაში შედის:
  - ა) ესაქ. სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა დაწესებულებათა ორგანიზაცია, მისი სტრუქტურისა, შტატებისა, საქმის-წარმოებისა, ბუბალტერიისა და სალაროს მოწოდება, აგრეთვე ბალანსისა და ხარჯ-აბრეკვის შედგენა.
  - ბ) სასახურში საბირო პირთა პრევევა და დათხოვნა, ამ საგანზე არსებული დადგენილებისამებრ და მათთვის ჯამგირის დანიშვნა.
  - გ) სანარლის ყიდვა-გაყიდვა, როგორც ნაღდ ანგარიშზე, ისე ნისიად და გაცვლის საშუალებით, დაქირავება საწუბებისა, ბინებისა და სხვა საღამებებისა.
  - დ) ესაქ. სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა ქონების დახვევა.
  - ე) სხვა და სხვა ვალიანი ვალდებულებების მიღება და გაცემა, რაც შეეფერება ესაქ. სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა მიზნებს.
  - ვ) ესაქ. სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა სახელით პირობისა, აქტისა და ხელშეკრულების. დადება.
  - ზ) მიმდინარე ანგარიშებისა და ქრედიტის განხმა, სესხის აღება და, საერთოდ, ყველა იმ ოპრაციის განხორციელება, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ და ფულის ბრუნვასთან.

თ) გამგეობისა და ყველა მისი დაწესებულების აპარატის შესანახად ყოველგვარი ანგარიშის გასწორება.

ი) გაცემა სათანადო მანდატისა, მოწმობისა, რწმუნებულობისა და ყოველგვარი დოკუმენტისა ესაქ. სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა სახელით.

კ) მუშაობის განაწილება გამგეობის წევრთა შორის და გამგეობაში შინაგანი განწესებულების დამყარება.

ლ) ყოველ სამ თვეში თავის მოქმედების ანგარიშისა და სავაჭრო ბალანსის წარდგენა ჯამრთელობის სახალო კომისარიატში.

27. ესაქ. სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა ფუნქციებს განახორციელებენ მისი ცალკე ნაწილები ქუთუნილებისამებრ; ამ ნაწილებს განსაზღვრავს და მათ ორგანიზაციულ სტრუქტურისა, მუშაობის პირობების მიხედვით დააწესებს და შესცვლის, ესაქ. სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა გამგეობა.

ესაქ. სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა სასახურში მყოფ ყველა თანაშრომელს აქვს სახელმწიფო სასახურის ყველა უფლება.

28. საოპრაციო წელიწადი იწყება ოქტომბრის 1-დან და თავდება სექტემბრის 30-ს. გამგეობა შეადგენს მოქმედების ანგარიშს არა უგვიანეს სამი თვისა საოპრაციო წლის გასვლის დღიდან და წარდგენს საქართველოს განმარტელობის სახალო კომისარიატის დასამტკიცებლად. ანგარიშის დამტკიცების შემდეგ, ბალანსი და მოგება-ზარალის ანგარიში უნდა გამოქვეყნდეს ოფიციალურ ბეჭედილი ორგანოში-

29. წლიურ მოქმედების ანგარიშის შედგენის დროს აუცილებლად უნდა მოხდეს ხოლმე საინვესტირო აღწერა მთელი ქონებისა და შეფასება ჩერვონებად და აგრეთვე ბალანსის შედგენა ჩერვონებად.

30. ბალანსის შედგენისათვის დაიკულ უნდა იქნეს შემდეგი წესები:

- ა) ფსიანი ქალაქები და საქონელი უნდა აღინიშნოს ბალანსში არა უმაღლეს. ბირჯის ფასებისა, ხოლო, უკეთეს ფასები აღებატება ნასყიდობის ან დაშხადების ფასებს, არა უმაღლეს ამ ფასებისა.
- ბ) ის ქონება, რომელსაც არა აქვს ბირჯის ან ბაზრის ფასი, აღინიშნება არა უმაღლეს ნასყიდობის ან დაშხადების ფასისა.
- გ) ქონება რაც შედის ძირითად თანხის შედგენილობაში, მიუხედავად მისა ღირებულობის თანდათა ნობით შემცირებისა, აღინიშნება ნასყიდობა ან დაშხადების ფასად, ან და იმ ფასად, რომლითაც იგი მიიღო ესაქ. სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა დაარსების დროს, ხოლო იმ პირობითი, რომ გაცვლით გამოწვეული შემცირება ღირებულებისა აღინიშნოს იმ ქონების ღირებულების განზრახული პროცენტის ყოველწლიური გადარცხვით ქონების დასაფარავ კაპიტალში.

VI. ამარტიზაცია, სათადარიგო თანხა, მოგების განაწილება.

31. ჯამრთელობის სახალო კომისარიატის ინსტრუქციის თანხმად ყოველწლიურად მოხდება ამორტიზაცია იმ ქონებისა, რომელიც შედის ძირითად თანხაში.

32. მიიღო მოგება ბირჯება ესაქ. სამჯ, საგნების სახელ. ვაქრობისა და მოხმარდება სამყრნალო დახმარების გაძლიერებას, გაუმჯობესებას და გაიაფებას.

33. სათადარიგო კაპიტლის დანიშნულება, როგორც ზარალის დაფარვა, ისე საწარმოთა გაფართოება. როდესაც სათადარიგო კაპიტალი პირვანდელი კაპიტალის ნახევარს გათთანაწორდება, საქართველოს ჯამრთელობის სახალო კომისარიატი აღძრავს საკითხს, დებულების შეცვლის წესით, პირვანდელი კაპიტალის სათანადოდ გადღების შესახებ სათადარიგო კაპიტალის ნაწილის პირვანდელ კაპიტალში გადაირცხვით.

VII. გადასახადები, ფასები და დაკვეთა.

34. ესაქ. სამი, საგნების სახელ. ვაქრობისა დაიხვერება ყოველგვარი გადასახადით, სხვათა შორის საწემოს-სავლო გადასახადითაც კროსა საწარმოს თანაბრად, უკეთეს კანონით სხვა რამ არ არის დაწესებული.

35. ავთოქებიდან შეღებვებულება გაყოფდება საქართველოს ჯამრთელობის სახალო კომისარიატის მიერ დაწესებული ნიხით. დანარჩენი საქონელი გამგეობის მიერ დაწესებული ნიხით.

მ. სახალხო კომისარია საბჭოს დადგენილებით, საქართველოს უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოს წარდგინა სამებრა, შეიძლება, განმრთელობის სახალხო კომისარიატის მეშვეობით განსაკუთრებული დაკვეთა «საქ. სამქ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» ნაწარმოებთა ბაზრის ფასზე ნაკლები ფასით, ხოლო არა ნაკლებ თვითღირებულებისა. განსაკუთრებული დაკვეთისა დროს «საქ. სამქ. საგნების სახელ. ვაჭრობას» ევალება დსდესა ხთანადო ხელშეკრულება იმ სახელშეიფო ორგანოსთან, რომლისთვისაც მოხდა განსაკუთრებული დაკვეთა, ხოლო თუ სახელშეიფო ორგანო არ შეასრულებს ასეთი ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ვალდებულებას, ამ შემთხვევაში მოლად პასუხისმგებელია სახელშეიფო ხაზინა.

27. უკეთუ განსაკუთრებული დაკვეთის წესით «საქ. სამქ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» მიერ ვაცემულ საქონლისთვის სთანადო სახელშეიფო ორგანომ ვერ შეიტანა გადასახლელი ხელშეკრულებით დაწესებულ ერთ-ერთ ვადაზე, «საქ. სამქ. საგნების სახელ. ვაჭრობას» უფლება ეძლევა უარი სთქვას დაწკეთის შემდგომ მოწოდებაზე და გადაახდევინოს სხენებულ ორგანოს ზარალი საერთო საფუძველზე.

შენიშვნა 1. უკეთუ გარჩევა სახელშეიფო დაწესებულებასთან მოხდება, განსაკუთრებული დაკვეთა შეიძლება მხოლოდ სამიუჯუტო დანიშნულებათა ფარგალში.

შენიშვნა 2. ყიდვა-ყავიდვის დროს «საქ. სამქ. საგნების სახელ. ვაჭრობა» ვალდებულია, სხვა თანაბარ პირობებში, უპირატესობა მიანიჭოს სახელშეიფო ორგანოს და კონკრეტულ შენაერთს, რომელიც კონტრაგენტად გამოდის.

ლი კ ვ ი ღ ა ც ი ა .

28. «საქ. სამქ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» ლიკვიდაცია მოხდება საქართველოს განმრთელობის სახალხო კომისარიატის დადგენილებით, —რაც საქართველოს უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოს მეშვეობით უნდა წარდგინოს დასამტკიცებლად სახალხო კომისარია საბჭოს, — შემდეგ შემთხვევაში:

ა) უკეთუ პირველი კაიტალი შეუკრდა 2/3-ით და არ იქნა საკრიოდ მიჩნეული ან მისი შევსება სხვა წყაროებთან, ან პირფადელი კაიტალის შემკირება ამა დებულების მე-12-ე მუხლის მიხედვით.

ბ) უკეთუ «საქ. სამქ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» საბრუნევი საშუალებანი საქმარისი არ იქნება მოთხოვნილი ვალების გადაახდელად.

ვ) უკეთუ საქართველოს განმრთელობის სახალხო კომისარიატე სცნობს რომ «საქ. სამქ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» შემდგომი არსებობა მიზანშეუწონელია.

29. ლიკვიდაციას მოახდენს საქართველოს განმრთელობის სახალხო კომისარიატის მიერ დანიშნული სალიკვიდაციო კომისია, საქართველოს სამკრნალოსასანტარო დარგში მომუშავეთა კავშირის მონაწილეობით, იმ ვადაზე, რომელსაც განსაზღვრავს განმრთელობის სახალხო კომისარიატე, ხოლო არა უგვიანეს ერთი წლისა დადგენილება ლიკვიდაციის მოხდენისა და სალიკვიდაციო კომისიის დაარსების შესახებ ვამოქვეყნდება არსებელი წესით. ლიკვიდაციის შემდეგ დარჩენილი ქონება ვადავა განმრთელობის სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში.

შენიშვნა. უკეთუ «საქ. სამქ. საგნების სახელ. ვაჭრობის» ლიკვიდაცია მოხდა 28 მუხლის ბ პუნქტის თანახმად, კრედტორების თხოვნით, სასამართლოს შეუძლიან დანიშნოს სალიკვიდაციო კომისიის შემადგენლობაში მათი ინტერესების წარმომადგენელი.

საქართველოს სოც. სამქ. რესპ. სახ. კომისარია საბჭოს თავმჯ. შ. ელიავა.

საქართველოს სოც. სამქ. რესპ. სახალხო კომისარია საბჭოს მდივანი ალ. სალარიძე.

1924 წ. მარტის 4.
ტფილისი —სასახლე.

178/1898